

Codul de etica si deontologie

al Asociației Naționale a Salvatorilor Montani din Romania

CAPITOLUL I **Principii generale**

ART. 1

Codul de etică și deontologie al salvatorului montan din România cuprinde un ansamblu de principii și reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de salvator montan, deopotrivă, angajat sau voluntar, pe teritoriul României.

ART. 2

Codul de etică și deontologie al salvatorului montan din România are drept principal scop:

- a) ocrotirea drepturilor persoanelor care solicită sprijinul salvatorilor montani;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către salvatorii montani;
- c) apărarea demnității și a prestigiului profesiei de salvator montan;
- d) recunoașterea profesiei, a responsabilității și încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

ART. 3

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de salvator montan pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de om și de viața acestuia;
- b) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- c) în exercitarea profesiei salvatorii montani trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- d) salvatorii montani trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea victimei.

CAPITOLUL II

Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a salvatorilor montani

ART. 4

Salvatorul montan trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

ART. 5

Salvatorul montan are obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de persoana accidentată, respectând întotdeauna demnitatea acesteia.

ART. 7

Salvatorul montan este răspunzător pentru fiecare dintre actele lui profesionale.

ART. 8

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională salvatorii montani beneficiază de asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

ART. 9

Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.

ART. 10

Salvatorul montan trebuie să comunice cu victimei într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

ART. 11

Salvatorul montan trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

CAPITOLUL III

Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul salvării montane

SECȚIUNEA 1

Raporturile profesionale cu alți profesioniști din domeniul salvării montane

ART. 12

În baza spiritului de echipă, salvatorii montani își datorează sprijin reciproc.

ART. 13

Constituie încălcări ale regulilor etice:

- a) jignirea și calomnierea profesională;
- b) blamarea și defăimarea profesională;
- c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a salvatorului montan.

ART. 14

- (1) În cazul unor neînțelegeri, în considerarea calității profesionale, conflictul, în primă instanță, trebuie mediat în cadrul echipei de salvatori montani
- (2) Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa, în ordine, Comisiei de etică și deontologie din cadrul Instituției, apoi în justiție, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze.
- (3) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor legale.

ART. 15

În cadrul acțiunii de salvare, fiecare salvator montan își asumă responsabilitatea individual pentru fiecare dintre manevrele sau tehnicile executate personal.

ART. 16

În interesul persoanei accidentate, salvatorii montani vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul salvării montane, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

SECȚIUNEA a 2-a

Raporturile profesionale cu instituția angajatoare sau cu alte instituții

ART. 17

Angajatorul trebuie să asigure condiții optime salvatorului montan în exercitarea profesiei.

ART. 18

Salvatorul montan poate aduce la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia sau care limitează exercițiul profesional.

ART. 19

Salvatorii montani, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de salvare montană.

CAPITOLUL IV

Formarea profesională continuă

ART. 20

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională salvatorii montani au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege.

CAPITOLUL V

Obligații etice și deontologice

SECȚIUNEA 1

Obligația acordării serviciilor de salvare montană

ART. 21

Salvatorii montani, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de persoana salvată.

ART. 22

Salvatorii montani au obligația profesională de a lua măsurile necesare și adecvate de acordare a primului ajutor și de salvare a persoanelor accidentate pe munte.

ART. 23

Salvatorii montani au obligația să acorde asistență medicală și de salvare a persoanelor accidentate pe munte în limita competenței lor profesionale.

ART. 24

În cazul producerii de evenimente montane specifice activității, respectiv persoane dispărute sau accidentate pe munte, dar și în situația de calamități naturale (cutremure, inundații, incendii, etc.) sau accidente în masă (accidente rutiere sau aviatice, accidente industriale, etc.), la care structurile Salvamont sunt solicitate ca resursă de sprijin, salvatorii montani, aflați în programul normal de lucru sau în programul de liber, sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile specifice profesiei și în limita competențelor profesionale, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

ART. 25

Salvatorii montani vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale victimei, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății victimei, cu consimțământul prealabil al acestuia.

ART. 26

Mediul montan este declarat mediu ostil fapt pentru care salvatorii montani pot întrerupe intervenția de salvare atunci când factorul de risc este evaluat ca "Risc mare", continuând să monitorizeze factorul/factorii de risc urmând să reia în momentul schimbării condițiilor ce generează riscul ridicat.

SECȚIUNEA a 2-a

Respectarea drepturilor persoanei accidentate

ART. 27

Persoana accidentată are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi la prim ajutor medical și salvare.

SECȚIUNEA a 3-a

Consimțământul

ART. 28

Persoana accidentată are dreptul să refuze sau să oprească, în orice moment al său, o acțiune de salvare, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi acțiunii de salvare trebuind să fie explicate victimei.

ART. 29

Consimțământul victimei sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu: pentru folosirea numelui, a imaginii feței, în general al oricărui element ce ar putea conduce la identificarea sa ;

SECȚIUNEA a 4-a

Secretul profesional

ART. 30

(1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistem sau din afara acestuia, chiar și după terminarea acțiunii de salvare sau după decesul victimei.

ART. 31

Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce salvatorii montani, în calitatea lor de profesioniști, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a victimei, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

ART. 32

Salvatorii montani răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care victima și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

ART. 33

Interesul general al societății primează față de interesul personal al victimei.

ART. 34

În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea victimei să nu poată fi recunoscută.

ART. 35

Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către salvatorul montan numai în cazul în care victima își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

CAPITOLUL VI

Situații speciale în practicarea profesiei de salvator montan

SECȚIUNEA 1

Situația bolnavului psihic

ART. 36

Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență de salvare montană de aceeași calitate a serviciilor de salvare montană ca cea aplicată celorlalte categorii de persoane accidentate pe munte și adaptate cerințelor lor de sănătate.

ART. 37

Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le aducă acțiunea de salvare montană ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

ART. 38

Victima cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere, dar nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile când este necesară intervenția în regim de urgență.

ART. 39

Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

SECȚIUNEA a 2-a

Prescrierea medicamentelor și administrarea drogurilor

ART. 40

Prescrierea medicamentelor și administrarea drogurilor de către salvatorii montani, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

SECȚIUNEA a 3-a

Situația victimelor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA

ART. 41

(1) Victimele infectate cu HIV sau bolnavi de SIDA beneficiază de asistență de salvare montană de aceeași calitate a serviciilor de salvare montană ca cea aplicată celorlalte categorii de persoane accidentate pe munte și adaptate cerințelor lor de sănătate.

(2) Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie .

(3) Între salvatorii montani și între aceștia și alte persoane ce fac parte profesional din activitatea de soluționare a evenimentului montan informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unei victimei trebuie să fie comunicate.

CAPITOLUL VII

Practicarea profesiei în sistem privat

ART. 42

Salvatorii montani își pot exercita profesia doar în cadrul formațiilor de salvare montană care aparțin serviciilor publice județene sau locale Salvamont.

ART. 43

Salvatorii montani care fac parte din formațiile de salvare ale societăților civile profesionale de salvatori montani sau din organizații neguvernamentale care au ca scop salvarea montană își pot exercita profesia doar dacă acestea au încheiate contracte civile de prestări de servicii cu serviciile publice județene sau locale Salvamont prin care pun la dispoziția acestora echipa sau echipele necesare activității de salvare montană

CAPITOLUL VIII

Probleme ale salvării minorilor

ART. 44

În vederea efectuării tehnicilor de prim ajutor medical asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

CAPITOLUL IX

Probleme ale experimentării pe om

ART. 45

Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice salvator montan care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL X

Dispoziții speciale

ART. 46

Dovedirea calității salvator montan se face cu diploma de absolvire, certificatul de competențe și atestatul profesional eliberate de Autoritatea Competentă, respectiv Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România.

ART. 47

Pentru actele de prim ajutor și de salvare salvatorii montani își asumă răspunderea individul și/sau colectiv.

CAPITOLUL XI

Dispoziții finale

ART. 48

Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică și deontologie constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară.

ART. 49

Răspunderea disciplinară față de serviciile publice județene sau locale Salvamont sau față de Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

ART. 50

Procedura de sesizare și soluționare a cauzelor este cea prevăzută de legislație, sau după caz în Statutul ANSMR.

ART. 51

Toți salvatorii montani au obligația de a informa structurile Salvamont din care fac parte și ANSMR despre modificările survenite în situația lor profesională sau situația lor juridică.

ART. 52

Prevederile prezentului cod de etică și deontologie se completează corespunzător cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare și ale Regulamentului de ordine interioară ale fiecărei structuri Salvamont.

ART. 53

Completarea sau modificarea prezentului cod de etică și deontologie se va face de către Adunarea Generală a Asociației Naționale a Salvatorilor Montani din România.